

**UCHWAŁA NR X/90/2025
RADY GMINY UJSOŁY**

z dnia 29 kwietnia 2025 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Ujsoły na lata 2025 -2027

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.) w związku oraz art. 176 pkt. 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r. poz. 49)

**Rada Gminy Ujsoły
uchwala, co następuje**

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Ujsoły na lata 2025-2027, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Ujsoły.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Jolanta Ciapka

**GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
NA LATA 2025-2027**

-UJSOŁY-

2025

Spis treści:

	Wstęp	3
I.	Założenia programu	4
II.	Uwarunkowania prawne	4
III.	Diagnoza sytuacji demograficznej i społecznej Gminy Ujsoly	5
IV.	Adresaci programu	9
V.	Analiza SWOT Gminnego Programu Wspierania Rodziny	9
VI.	Cele główne i szczegółowe	10
VII.	Źródła finansowania programu	13
VIII.	Efekty realizacji program	13
IX.	Monitoring i ewaluacja	14

Wstęp

Gminny Program Wspierania Rodziny wyznacza zespół planowanych działań mających na celu wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych, w procesie przywracania zdolności tych rodzin do prawidłowego funkcjonowania w szczególności poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci. Realizowane w ramach programu zadania koncentrować się będą nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie, również w sytuacjach, gdy dziecko umieszczone zostanie poza rodziną biologiczną, w celu odzyskania przez nią funkcji opiekuńczej.

Rodzina jako podstawowa komórka życia społecznego jest pierwszym i najważniejszym środowiskiem wychowawczym dziecka, kształtującym jego osobowość, system wartości, poglądy, styl życia. Rodzina jest najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczaniu dziecka. Sprawowanie władzy rodzicielskiej polega głównie na opiece i wychowaniu dziecka oraz dbałości o jego prawidłowy rozwój, ochronę zdrowia, umożliwienie edukacji oraz rozwijanie talentów. Powinna ona przede wszystkim chronić interes dziecka oraz realizować w praktyce zasadę ochrony jego dobra. Dziecko pozostaje pod władzą rodzicielską do pełnoletności tj. ukończenia 18 roku życia. Instytucja władzy rodzicielskiej ma służyć przede wszystkim ochronie dobra dziecka.

W sytuacji, gdy przez trudności w środowisku rodzinnym, problemy wychowawcze rodziców bądź pozostawanie w sytuacji kryzysowej, dobro to jest zagrożone, dziecko powinno być chronione przez władze publiczne.

Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny może zagrażać szereg czynników, wśród których istotną rolę odgrywają bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych, problemy uzależnień, przewlekłe choroby, niepełnosprawność. Ich oddziaływanie czyni daną rodzinę dysfunkcjonalną, czyli taką, która nie potrafi sprostać swoim obowiązkom względem dzieci i innych członków rodziny oraz pomyślnie rozwiązywać swoich problemów i sytuacji kryzysowych.

Problemy występujące w takiej rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Nadużywanie alkoholu, narkomania, przemoc, trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych, to główne problemy dezorganizujące życie rodzin, którym często towarzyszy również problem ubóstwa, czy długotrwałego bezrobocia. Najczęściej stają się one przyczyną niedostosowania społecznego dzieci.

W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi, moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi. Dlatego, jeśli w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań. Rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego monitorowania przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, pracowników przychodni medycznych, policji, kuratorów sądowych i przedstawicieli innych instytucji, które mają kontakt z rodziną.

Celem polityki prorodzinnej państwa z punktu widzenia ochrony dobra dziecka jest wspieranie i pomoc ukierunkowana na przezwyciężenie trudności i usamodzielnienie poprzez wskazanie sposobów wyjścia z sytuacji kryzysowej i odpowiednie wsparcie materialne.

Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny wieloproblemowej, należy kierować się zasadą podstawowej roli rodziny w rozwoju dziecka. Zamiast zastępować rodzinę w jej funkcji opiekuńczo - wychowawczej, należy ją wspierać i wspomagać tak, aby przywrócić prawidłowe funkcjonowanie. Stąd założeniem Programu jest wsparcie rodziny naturalnej, już na etapie, gdy problemy się zaczynają oraz eliminowanie takich sytuacji, kiedy dziecko musi opuścić własną rodzinę.

I. Założenia programu

Zadania ujęte w programie zmierzają w kierunku wspierania rodziny przeżywającej trudności celem przywrócenia zdolności do wypełniania prawidłowych ról społecznych.

Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Ujsoły na lata 2025 – 2027 jest wypracowanie spójnego systemu wsparcia dla rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Zadania programu koncentrować się będą nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie, nawet wtedy, gdy dziecko umieszczone zostanie poza rodziną biologiczną. Istotnym elementem Programu jest wprowadzenie rozbudowanego systemu profilaktyki oraz intensyfikacja działań na rzecz rodzin z problemami.

Mając na uwadze dobro dziecka na bieżąco należy dokonywać analizy i oceny sytuacji dzieci i ich rodzin. Jak wynika z obserwacji i analizy działalności pomocy społecznej, w środowisku i w szkołach mamy do czynienia z pewną skalą przemocy i różnymi formami niedostosowania społecznego. Istnieje grupa rodzin, która jest dysfunkcyjna z różnych powodów: nadużywanie alkoholu, przemoc, ogólna niezaradność życiowa i postawy aspołeczne, samotne rodzicielstwo, brak czasu lub bierne i wycofane stanowisko w kwestii dostarczania dziecku właściwego systemu wartości, brak kompetencji wychowawczych i realnego wpływu na zagospodarowanie czasu wolnego swoich dzieci. Dzieci z takich rodzin są podatne na niekorzystne wpływy otoczenia, łatwo i chętnie przyjmują negatywne wzorce zachowań, powielają też często zły wzór czy schemat wyniesiony z domu rodzinnego - stąd warto wzmocnić system pomocy takim rodzinom z dziećmi poprzez podejmowanie różnorodnych, adekwatnych działań służących eliminowaniu złych postaw i kształtowaniu osobowości właściwie funkcjonujących w społeczeństwie.

Praca z rodziną winna być połączona z jej własną aktywnością. Organizując różnorodne formy pomocy na rzecz rodziny wieloprobemowej, należy konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Należy ją wspierać i wspomagać tak, aby przywrócić jej prawidłowe funkcjonowanie. Stąd u podstaw założeń Programu leży także wsparcie rodziny naturalnej oraz eliminowanie takich sytuacji, kiedy dziecko musi opuścić własną rodzinę.

II. Uwarunkowania prawne

1. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r. poz. 49)
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2024 r. poz. 1283 z późn. zm.)
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2024 r., poz. 1673)
4. Ustawa z dnia 8 marca 1990r.o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.)
5. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r., poz. 2151)
6. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ujsoły na lata 2021-2026.
7. Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy dla Gminy Ujsoły na lata 2022-2026.
8. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania narkomanii dla Gminy Ujsoły na lata 2022-2025.

III. Diagnoza sytuacji demograficznej i społecznej Gminy Ujszoły

Gmina Ujszoły liczy 4104 mieszkańców (stan na dzień 31.12.2024 r.), wśród których kobiety stanowią 2071 osób, natomiast mężczyźni 2033 osób. W wieku nieprodukcyjnym jest 1568 osoby (dzieci i młodzieży do 18 roku życia – 658 [329 chłopców, 329 dziewczynek] oraz osób w wieku emerytalnym – 910 [603 kobiety, 307 mężczyzn]), natomiast w wieku produkcyjnym 2536, w tym 1397 mężczyzn i 1139 kobiet.

39 % ogółu mieszkańców to osoby w wieku nieprodukcyjnym, 61 % ogółu stanowią osoby w wieku produkcyjnym - wyzwaniem jest więc prowadzenie polityki zatrudnienia zmierzającej do utrzymania stanu zatrudnienia i zagospodarowania istniejących miejsc pracy oraz polityki senioralnej aktywizującej osoby wieku 60 plus, podtrzymywanie ich sprawności fizycznej i psychicznej.

Na dzień 31 grudnia 2024 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Żywcu zarejestrowanych było 94 osób bezrobotnych z gminy Ujszoły. Wskaźnik bezrobocia rejestrowanego w powiecie żywieckim na koniec 2024 r. wynosił 3,1 %, natomiast w gminie Ujszoły 3,8 %. Z kolei wskaźnik obciążenia bezrobociem dla powiatu – wynosi 5, dla gminy Ujszoły – 6.

Poniższa tabela przedstawia rzeczywistą liczbę rodzin i osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej oraz najczęstsze powody udzielania pomocy osobom i rodzinom przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w latach 2020-2024.

RZECZYWISTA LISTA RODZIN I OSÓB W RODZINACH KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY SPOŁECZNEJ					
	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba rodzin/ Liczba osób w rodzinach	122/322	186/362	91/202	104/265	95/223
GŁÓWNE POWODY PRZYZNAWANIA POMOCY					
BEZROBOCIE	45/95	43/83	40/67	43/92	42/68
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	25/35	24/24	22/22	21/28	24/40
DŁUGOTRWAŁA CHOROBA	31/50	27/39	22/32	27/38	24/32
BEZRADNOŚĆ W SPR. OP.WYCHOWAWCZYCH	32/120	19/78	15/63	20/85	13/57
W TYM: WIELODZIETNOŚĆ	3/14	1/4	1/4	2/9	2/9
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	7/40	7/35	6/31	10/54	1/1
OPUSZCZENIE ZAKŁADU KARNEGO	3/3	2/3	0/0	1/1	3/3
UBÓSTWO	16/38	18/38	18/34	18/44	19/50

Źródło: dane własne GOPS

Jak wynika z powyższej tabeli najczęstszymi przyczynami korzystania z pomocy społecznej są: bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała choroba, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz ubóstwo. W jednej rodzinie może występować kilka przesłanek uprawniających do korzystania z pomocy społecznej.

Tendencja korzystania z pomocy społecznej jest malejąca. Przyczyną takiej statystyki jest zmniejszająca się ogólna liczba mieszkańców gminy Ujsoły, a także wprowadzenie ustawy z 11 lutego 2016 o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (800 plus), systematyczny wzrost płacy minimalnej, zabezpieczenie finansowe rodzin opiekujących się dziećmi lub członkami rodziny z niepełnosprawnością poprzez wypłaty świadczenia pielęgnacyjnego, a także świadczenia kierowane do rodzin emerytów i rencistów takie jak świadczenie wspierające czy uzupełniające.

W gminie Ujsoły od wielu lat realizowany jest Program „Posiłek w szkole i w domu” . Liczba osób korzystających z Programu w kolejnych latach: w 2020 r. skorzystało z niego 167 osób, w tym 83 dzieci, koszt wyniósł: 49.714 zł; w 2021 skorzystało 138 osób, w tym 55 dzieci, koszt wyniósł 46.695 zł; w 2022 skorzystały 94 osoby, w tym 57 dzieci na kwotę 45.737 zł; w 2023 roku Programem objęto 117 osób, w tym 57 dzieci na łączną kwotę 59.917 zł. natomiast w 2024 r. była to liczba 219 osób, w tym 57 dzieci, a koszty realizacji programu wyniosły 62.433 zł.

Na przestrzeni ostatnich trzech lat zmalały wydatki na realizację świadczeń rodzinnych, wypłacanych jest mniej dodatków z tytułu urodzenia dziecka oraz z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego.

Analizę świadczeń rodzinnych obejmuje poniższa tabela.

Analiza zadań zrealizowanych w zakresie ustawy o świadczeniach rodzinnych												
Zadanie/forma pomocy	Wysokość środków finansowych			Dane liczbowe								
	2022	2023	2024	Liczba świadczeniobiorców			Liczba osób w rodzinach			W tym dzieci		
				2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Zasiłki rodzinne	299.223	226.628	171.748	288	212	175	583	410	332	301	217	180
Dodatki do zasiłków rodzinnych	143.501	120.893	93.086	210	174	148	467	362	305	251	194	167
W tym z tytułu: - urodzenia dziecka	4.000	9.000	3.000	4	9	3	18	42	14	10	24	8
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	32.152	14.342	4.000	9	7	1	39	30	4	21	16	2
- samotnego wychowywania dziecka	25.535	26.578	28.959	15	15	18	31	30	36	20	18	23
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	7.476	8.621	11.739	8	9	13	29	28	46	16	15	26
- rozpoczęcia roku szkolnego	14.663	10.684	7.173	147	128	100	414	321	248	223	172	136
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	34.744	28.880	16.608	79	63	42	214	174	129	118	96	74
- wychowywania w rodzinie wielodzietnej	24.931	22.788	21.607	27	29	29	125	123	111	78	77	71

Istotne finansowe wsparcie dla matek nigdzie nie ubezpieczonych stanowi świadczenie rodzicielskie przyznawane niezależnie od dochodu do czasu ukończenia przez dziecko 1 roku życia w kwocie 1000 zł miesięcznie oraz zastosowanie mechanizmu „złotówka za złotówkę” dla rodzin których dochód przekroczył ustawowe kryterium dochodowe uprawniające do świadczeń rodzinnych.

ŚWIADCZENIE RODZICIELSKIE – REALIZACJA					
2022		2023		2024	
Kwota świadczeń	Liczba wydanych decyzji/osób	Kwota świadczeń	Liczba wydanych decyzji/osób	Kwota świadczeń	Liczba wydanych decyzji/osób
108.383	13	82.678	10	81.477	8

Kwoty wypłat świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego na podstawie przepisów „Ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów” wyniosły w 2022 r. – 94.200 zł; w 2023 r. – 83.703 zł; w 2024 r. – 81.900 zł. Wydatki na fundusz alimentacyjny wykazują tendencję malejącą.

Kolejny program kierowany do rodzin to Karta Dużej Rodziny - polegający na przyznaniu korzystniejszego od ogólnie obowiązującego dostępu do towarów, usług lub innych form działalności. Ulgi i zniżki oferują instytucje państwowe podległe ministerstwom oraz podmioty prywatne na podstawie pisemnej umowy z Ministerstwem Pracy.

LICZBA WYDANYCH KART DUŻEJ RODZINY W GMINIE UJSOŁY		
ROK 2022	ROK 2023	ROK 2024
174	121	19

Szkoły na terenie gminy cyklicznie realizują ze swoimi uczniami działania ujęte w szkolnych programach wychowawczych oraz profilaktycznych. Organizowane są różnorodne spotkania obejmujące grupę dzieci, nauczycieli oraz rodziców gdzie akcentowane są kwestie przemocy, radzenia sobie z agresją, wspólnego spędzania czasu wolnego czy budowania właściwych postaw i relacji w rodzinach grupach, właściwego zachowania i promowania wartości.

Wsparcia dla rodzin z problemem alkoholowym i problemem przemocy udzielają: Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy domowej a także Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii. Od członków interdyscyplinarnych zespołów, potrzebujący i szukający wsparcia, otrzymują obszerne informacje na temat możliwości poszukiwania pomocy oferowanej przez instytucje działające na terenie powiatu, województwa czy całego kraju. Przekazywane są informacje na temat możliwości prowadzenia postępowania karnego czy innych dyscyplinujących do osiągnięcia pożądanego zachowania przez osoby zakłócające spokój, porządek publiczny, oddziałujących na rozkład pożycia rodzinnego czy demoralizację dzieci.

Komisja znaczną część posiadanych środków przeznacza na działania profilaktyczne i edukacyjne głównie wśród dzieci i młodzieży – w tym m.in. dofinansowanie wyjazdu dzieci z rodzin o niskim statusie materialnym, z rodzin dysfunkcyjnych w tym z problemem alkoholowym, organizowanie wypoczynku letniego i zimowego z programem profilaktycznym, spektakle edukacyjno-wychowawcze, warsztaty, występy, spotkania, aktywność fizyczną itp., prowadzenie punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin, osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

Obecnie gmina ponosi odpłatność w 10 przypadkach dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. Wszystkie 10 dzieci umieszczonych jest w rodzinach zastępczych spokrewnionych. Odpłatność gminy w 2023 r. wyniosła łącznie 74.472,94 zł, natomiast w 2024 r. – 55.403,11 zł. Obecnie nie jest prowadzone żadne postępowanie sądowe które mogłoby skutkować umieszczeniem dziecka/dzieci w pałcówce opiekuńczo – wychowawczej.

Aktualnie gmina zatrudnia asystenta rodziny w niepełnym wymiarze czasu pracy. Na terenie gminy są 4 rodziny, co do których sąd rodzinny orzekł konieczność współpracy z asystentem rodziny. Pracę z rodzinami, w których wychowują się dzieci prowadzą również pracownicy socjalni zatrudnieni w Ośrodku Pomocy Społecznej.

Na przestrzeni ostatnich lat państwo, jak również samorządy kierują coraz szersze wsparcie finansowe i usługowe dla rodzin z dziećmi. Sytuacja finansowa, a co za tym idzie zabezpieczenie podstawowych potrzeb rodziny, powinno być stabilne, niewymagające dodatkowych interwencji, lub w ograniczonym zakresie. Problemem jest niewłaściwe gospodarowanie budżetem domowym, roszczeniowość, zaburzenia relacji, problemy z prawidłowym funkcjonowaniem w rodzinie (funkcjonowanie wirtualne) bądź grupie rówieśniczej. Każde dodatkowe wsparcie powinno więc dotyczyć nie tyle sfery materialnej co raczej wspierać w sferze emocjonalnej i dotyczyć samorealizacji, świadomego budowania relacji, profilaktyki.

IV. Adresaci Programu

Gminny Program Wspierania Rodziny adresowany jest do :

1. Rodzin, w tym niewydolnych wychowawczo, niezaradnych życiowo.
2. Rodzin żyjących w ubóstwie, w tym dotkniętych bezrobociem.
3. Rodzin dotkniętych przemocą.
4. Dzieci i młodzieży zagrożonej niedostosowaniem społecznym.
5. Rodzin z problemem długotrwałej choroby i niepełnosprawności.

V. Analiza SWOT Gminnego Programu Wspierania Rodziny

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • Opracowana Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych • Powołany Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej • Działalność profilaktyczna i edukacyjna Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii • Baza instytucji wspierających rodzinę (policja, sąd, PCPR, GOPS, organizację pozarządowe, służba zdrowia, oświata, kościół katolicki, świetlice szkolne) • Dobre rozeznanie środowiska lokalnego przez pracowników służb pomocy społecznej, policji, pracowników oświaty • Zatrudnianie asystenta rodziny 	<ul style="list-style-type: none"> • Bierna postawa wobec problemów występujących w rodzinie, niechęć do nawiązywania współpracy z placówkami niosącymi pomoc w tym zakresie • Utrudniony dostęp do poradnictwa specjalistycznego (psycholog, psychiatra, mediator rodziny) – dojazd do miasta powiatowego przy jednoczesnym niechętnym korzystaniu z usług w miejscowości gminnej • Brak pozytywnych wzorców osobowych w rodzinach dysfunkcyjnych, odrzucanie autorytetu szkoły/ nauczyciela • Brak świadomości społecznej o potrzebach i możliwościach w zakresie

<ul style="list-style-type: none"> • Doświadczenie, wiedza i kwalifikacje pracowników działających na rzecz rodziny • Wsparcie stypendialne dla dzieci i młodzieży • Dobrze rozwinięta baza obiektów sportowych • Zaangażowanie w rozwiązywanie problemów społecznych organizacji pozarządowych działających na terenie gminy. 	<ul style="list-style-type: none"> • opieki rodziny zastępczej • Brak w środowisku „animatorów kultury”- osób propagujących zdrowy styl życia i efektywne wykorzystanie czasu wolnego przez młodzież • Ograniczone środki finansowe na realizację założonych programów • Wyuczona bezradność i roszczeniowość, uzależnienie od pomocy instytucjonalnej (głównie finansowej) i brak współpracy ze strony rodzin w zakresie rozwiązywania problemów
Szanse <ul style="list-style-type: none"> • Poszerzanie działalności asystenta rodziny celem wsparcia rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczej. • Rozwój wolontariatu • Edukacja rodziców • Wdrażanie do współpracy z rodziną dysfunkcyjną rodzin wspierających • Wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę • Możliwość pozyskiwania funduszy unijnych i realizacji rządowych programów. • Rosnące wsparcie finansowe dla rodzin o charakterze socjalnym 	Zagrożenia <ul style="list-style-type: none"> • Niestabilność prawa dotyczącego polityki społecznej, niespójność, częste zmiany i trudności w interpretacji przepisów • Zanik więzi i tradycji rodzinnych, „pęd życia” • Wzrost kosztów utrzymania rodzin • Zatrudnienie niezgodne z kwalifikacjami, daleko poza miejscem zamieszkania bądź wymagające pełnej dyspozycyjności • Wzrost patologicznych zachowań wśród dzieci i młodzieży, konsumpcjonizm, narastająca przemoc • Uzależnienie członków rodziny od alkoholu, środków odurzających, internetu

VI. Cele główne i szczegółowe

1. Cel główny programu

Głównym celem Programu jest rozwijanie systemu wsparcia sprzyjającego prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb rodzin przejawiających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych.

2. Cele szczegółowe:

- 1) zapewnienie rodzinom poczucia bezpieczeństwa socjalnego i stabilizacji,
- 2) wspieranie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze,
- 3) podnoszenie jakości i efektywności usług na rzecz wspierania rodziny.

Cele realizowane będą poprzez działania, mające przywrócić rodzinie prawidłowe funkcjonowanie w sferze opiekuńczo-wychowawczej oraz pełnienia ról społecznych. Praca z

rodziną będzie połączona z jej własną aktywnością. Istotną kwestią jest wsparcie rodziny na etapie pojawienia się problemów oraz eliminowania sytuacji, kiedy dziecko musi opuścić rodzinę naturalną. W przypadku umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej – stworzenie możliwości powrotu do rodziny naturalnej.

Poniższa tabela prezentuje działania zawierające się w poszczególnych celach szczegółowych, realizatorów oraz wskaźniki osiągnięcia zamierzonego celu:

<p align="center">Cel szczegółowy 1 Zapewnienie rodzinom poczucia bezpieczeństwa socjalnego i stabilizacji</p>		
Działania	Realizatorzy	Wskaźniki
1. Udzielanie rodzinom będącym w trudnej sytuacji życiowej pomocy finansowej i rzeczowej	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ujsołach	Liczba rodzin objęta pomocą społeczną i korzystająca z zasiłków rodzinnych, funduszu alimentacyjnego.
2. Zapewnianie dzieciom i młodzieży pomocy w postaci posiłków w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ujsołach	Liczba osób korzystających z posiłków w ramach Programu
3. Zapewnienie poradnictwa rodzinnego, prawnego, w zakresie uzależnień dla rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ujsołach, Punkt Konsultacyjny, Punkt porad prawnych	Liczba osób korzystających z poradnictwa oraz liczba udzielonych porad
4. Poradnictwo i praca socjalna na rzecz rodzin z dziećmi świadczona przez pracowników GOPS	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ujsołach	Liczba osób objętych wsparciem
5. Monitorowanie sytuacji zdrowotnej i edukacyjnej dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ujsołach, placówki oświatowe, Ośrodek Zdrowia w Ujsołach	Liczba dzieci objętych wsparciem
6. Motywowanie członków rodziny do podejmowania działań na rzecz niwelowania własnych dysfunkcji np. podjęcie terapii leczenia uzależnień, terapii dla ofiar i sprawców przemocy domowej	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ujsołach, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Ujsoły, Punkt Konsultacyjny	Liczba osób objętych wsparciem
7. Realizacja rządowego programu dla rodzin wielodzietnych „Karta Dużej Rodziny”	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ujsołach	Liczba wydanych Kart Dużej Rodziny

Cel szczegółowy 2
wspieranie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze

Działania	Realizatorzy	Wskaźniki
1. Zapewnienie usługi asystenta rodziny	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ujszałach	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny
2. Prowadzenie i rozwój świetlic wiejskich i środowiskowych realizujących programy profilaktyczne	Centrum Kultury w Ujszałach, świetlice wiejskie, Gminna Komisja ds. PiRPAiN	Liczba placówek wsparcia dziennego, liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w zajęciach
3. Promowanie i wspieranie działań na rzecz wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży	Świetlice środowiskowe i wiejskie, placówki oświatowe	Liczba dzieci objętych wsparciem
4. Wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ujszałach	Liczba rodzin objętych wsparciem
5. Objęcie wsparciem rodzin dotkniętych przemocą, problemem uzależnienia	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ujszałach, Zespół Interdyscyplinarny, Punkt Konsultacyjny Punkt porad prawnych	Liczba rodzin objętych wsparciem
6. Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczej w celu zapobiegania umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ujszałach, pedagog szkolny, psycholog kuratorzy sądowi	Liczba dzieci i rodzin objętych wsparciem
7. Promowanie i wspieranie organizacji różnorodnych form spędzania czasu wolnego dzieci i młodzieży - wypoczynek letni i zimowy w tym także z uwzględnieniem programów profilaktycznych	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ujszałach, Gminna Komisja ds. PiRPAiN	Liczba dzieci i rodzin objętych wsparciem

Cel szczegółowy 3 podnoszenie jakości i efektywności usług na rzecz wspierania rodziny		
Działania	Realizatorzy	Wskaźniki
1. Podnoszenie kompetencji członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Gminnej Komisji ds. PiRPAi N poprzez udział w szkoleniach	Zespół Interdyscyplinarny, Gminna Komisja ds. PiRPAiN	Liczba osób biorących udział w szkoleniu
2. Zapewnienie dostępu do szkoleń dla pracowników socjalnych i asystenta rodziny	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ujsolach	Liczba szkoleń, liczba osób biorących udział w szkoleniu
3. Udzielanie informacji o możliwościach i perspektywach poprawy swojej sytuacji oraz o instytucjach świadczących pomoc na rzecz rodziny	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ujsolach, Zespół Interdyscyplinarny, Punkt Konsultacyjny, Punkt porad prawnych placówki oświatowe	Liczba udzielonych informacji, liczba rodzin objętych wsparciem
4. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i kościelnymi oraz instytucjami zajmującymi się pomocą dziecku i rodzinie	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ujsolach	Liczba organizacji i instytucji współpracujących

VII. Źródła finansowania programu:

1. Środki własne gminy (w dyspozycji GKRPA, ZI, GOPS , szkoły)
2. Dotacje z budżetu państwa.
3. Programy rządowe z zakresu wspierania rodziny.
4. Środki pozabudżetowe

Środki finansowe na realizację poszczególnych działań będą uwzględniane cyklicznie w rocznych planach finansowych.

VIII. Efekty realizacji programu

Realizacja niniejszego programu pozwoli na:

1. Wzmocnienie roli i funkcji rodziny biologicznej.
2. Przeciwdziałanie jej marginalizacji i degradacji społecznej.
3. Dążenie do integracji rodziny.

4. Szczegółową analizę sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin.
5. Poprawę bezpieczeństwa dziecka i rodziny.
6. Przeciwdziałanie umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej.
7. Ograniczanie zjawiska wykluczenia społecznego rodzin.
8. Podniesienie jakości usług świadczonych przez podmioty zaangażowane w realizację programu

IX. Monitoring i ewaluacja

Prowadzenie ewaluacji i monitoringu realizacji programu posłuży sprawdzeniu czy zostały zrealizowane planowane działania oraz jaki jest wynik zrealizowanych przedsięwzięć. Program wspierania rodziny jest dokumentem otwartym i długofalowym. Realizowany będzie przy współpracy z gminą, jednostkami samorządowymi oraz innymi podmiotami, które zajmują się rodziną. Informacje do monitoringu realizacji programu będą pozyskiwane od podmiotów zaangażowanych w realizację programu.

Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej corocznie przedłoży Radzie Gminy Ujsoły raport z realizacji niniejszego Programu.